

تاثیر اشتغال بر عملکرد تحصیلی دانشجویان

مهران زرگری^۱، مهدی قاسمی^۲، علی اصغر عیسی نژاد^{۳*}

^۱ دانشجوی کارشناسی مشاوره، دانشگاه بین‌المللی امام رضا (علیه السلام)، مشهد، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی مشاوره، دانشگاه بین‌المللی امام رضا (علیه السلام)، مشهد، ایران

^۳ دکترای تخصصی مشاوره، دانشگاه بین‌المللی امام رضا (علیه السلام)، مشهد، ایران

filekoochooloo@gmail.com

چکیده

به منظور بررسی تاثیر اشتغال دانشجویان بر عملکرد تحصیلی آنها، ۵ نفر به صورت نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند و با استفاده از پرسشنامه نیمه ساختار یافته مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج حاصل از تحلیل یافته ها نشان داد که اشتغال دانشجویان بر عملکرد تحصیلی و پیشرفت تحصیلی آنها تأثیرگذار است. این پژوهش بر اساس ماهیت داده ها یک تحقیق کیفی، از نظر هدف تحقیق کاربردی و برحسب ابزار گردآوری داده ها یک تحقیق توصیفی می باشد. برای پاسخگویی به سوالات پژوهش نیز از روش پدیدار نگاری استفاده شده است، در نتیجه مشغول بودن به کار اهم از پاره وقت و تمام وقت در حین تحصیلی، نه تنها موجب آسیب رسانی و لطمه به تحصیل و یادگیری دانشجو می شود بلکه باعث لطمه به ارتباطات وی با اطرافیان نظیر خانواده، دوستان و خود نیز می شود. لازم به ذکر است که بیان کنیم اشتغال دانشجو در حین تحصیل به پارامترهای سلامتی فرد نیز آسیب می رساند.

واژگان کلیدی:

عملکرد تحصیلی، اشتغال دانشجویان، موفقیت تحصیلی، پیشرفت تحصیلی، دانشجویان شاغل.

۱-مقدمه

برخلاف اکثر مطالعات قبلی، متوجه شدیم که انجام کارهای نیمه وقت در واقع زندگی مدرسه ای دانشجویان را غنی می کند و شبکه حمایت اجتماعی آنها را نیز افزایش می دهد (وانگ^۱ و همکاران، ۲۰۱۰). داده‌ها نشان می‌دهد که دانشجویان به اشتغال پاره وقت در سطح قابل توجهی ادامه می‌دهند و برای برخی مطالعه تقریباً یک فعالیت ثانویه است. این شاید سؤالاتی را در مورد مدل موجود ارائه آموزش عالی و نیاز مؤسسات به در نظر گرفتن ارائه مکانیسم های حمایتی بیشتر برای دانشجویان ایجاد کند (روباتام^۲، ۲۰۱۲). دانشجویان دانشگاه، چه در سطح ملی و چه در سطح بین المللی، برای تکمیل درآمد در حین تحصیل مشغول به کار می شوند. مدتهاست که سؤالاتی در مورد اینکه آیا کار پاره وقت تأثیر نامطلوبی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان دارد یا خیر وجود داشته است (رایان^۳ و همکاران، ۲۰۱۱). حتی با وجود افزایش تعداد دانشجویان سیار در اروپا، اطلاعات زیادی در مورد تأثیر اشتغال دانشجویان بر عملکرد تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان بین‌المللی وجود ندارد. دانشجویان بین‌المللی به طور گسترده ای در طول تحصیل به اشتغال دانشجویی می پردازند (تیس^۴، ۲۰۲۳). گرایش دانشجویان به ترکیب کار و تحصیل در سال های اخیر به سرعت در حال افزایش بوده است.

این موضوع این سوال را ایجاد کرده است که آیا تحصیل دانشجویان تحت تأثیر اشتغال پاره وقت آنها قرار خواهد گرفت؟

یک نظرسنجی از ۳۵۹ دانشجو در دانشگاه متروپولیتن منچستر در مارس ۲۰۰۰ انجام شد. نتایج نشان می دهد که دانشجویان بیشتری در مقایسه با نتایج نظرسنجی یک سال قبل کار می کنند. اثرات نامطلوبی بر مطالعه در قالب سخنرانی های از دست رفته وجود دارد، و تصور دانشجویان این است که اشتغال باعث کاهش نمرات درس آنها شده است. با این وجود، دانشجویان مزایای کار را برجسته می کنند، که نه تنها مالی است، بلکه شامل توسعه مهارت ها، درک بیشتر از دنیای تجارت و افزایش اعتماد به نفس است، که همه اینها برای تحصیل آنها چه در حال حاضر و چه در زمان آینده مفید است (کورتیس^۵ و شانی^۶، ۲۰۰۲).

دلایل زیادی وجود دارد که باعث می شود دانشجویان قبل از اتمام تحصیل، دانشگاه را ترک کنند و یکی از رایج ترین آنها استخدام در حین تحصیل است. این نشان می دهد که وضعیت اشتغال بر میزان ترک تحصیل تأثیر دارد. دانشجویانی که به صورت تمام وقت در کنار تحصیل کار می کنند، نسبت به دانشجویانی که به صورت پاره وقت کوتاه کار می کنند یا اصلاً کار نمی کنند، احتمال کمتری برای تکمیل برنامه خود دارند. با این حال، به نظر می رسد که آستانه ای برای میزان کار دانشجویان وجود دارد، زیرا کار بیش از ۲۰ ساعت در هفته (کار نیمه وقت طولانی) خطر ترک تحصیل را به اندازه کار تمام وقت افزایش می دهد (هوودهاوگن^۷، ۲۰۱۳).

¹ Wang

² Robotham

³ Ryan

⁴ Thies

⁵ Curtis

⁶ Shani

⁷ Hovdhaugen

ما متوجه شدیم که دانشجویانی که عمدتاً به دلایل مالی کار می‌کنند، نمرات کمتری نسبت به دانشجویانی که برای مهارت‌های خاص شغلی کار می‌کنند، دریافت می‌کنند، اما نمرات بالاتری نسبت به دانشجویانی که انگیزه آنها برای تجربه کاری عمومی است، کسب می‌کنند (Wenz⁸ و Yu⁹، ۲۰۱۰). امروزه ما متوجه می‌شویم که انگیزه‌های کار بیشترین تأثیر را بر عملکرد تحصیلی دانشجویان دارد (وانگ و همکاران، ۲۰۱۰).

مشاهدات کنونی مرکز ملی آمار آموزش نشان دهنده افزایش چشمگیر اشتغال دانشجویان در چند دهه گذشته است. در مقایسه با دهه‌های گذشته نه تنها تعداد دانشجویان بیشتری مشغول به کار هستند، بلکه ساعات بیشتری نیز کار می‌کنند. این می‌تواند منجر به کاهش عملکرد تحصیلی با افزایش ساعات کار شود و در نتیجه دانشجویان زمان کمتری برای مطالعه داشته باشند (لوگان^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۶). با این حال، تحقیقات کمی در مورد تأثیرات کار و اشتغال بر سایر جنبه‌های زندگی دانشجویی وجود دارد. ما در این تحقیق بررسی می‌کنیم: تأثیرات اشتغال دانشجویان بر فراتر از عملکرد تحصیلی چیست؟ طبق تحقیقات، متوجه می‌شویم که کار چهار تأثیر اصلی بر زندگی دانشجویان دارد: انعطاف‌پذیری در برنامه‌های دانش‌جویان را محدود می‌کند و آنها را در مواقع اضطراری آسیب‌پذیر می‌کند، دانشجویان را ملزم به انجام محاسبات مالی دشوار می‌کند، می‌تواند زندگی اجتماعی و سلامت روان دانشجویان را تحت تأثیر قرار دهد و علی‌رغم این تأثیرات منفی، همچنان مشغول به کار هستند (سامر^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۳).

همچنین ما متوجه شدیم که داشتن مشاغل پاره وقت به روابط دانشجویان با والدینشان آسیب می‌رساند (وانگ و همکاران، ۲۰۱۰). نتایج ما نشان می‌دهد که اشتغال دانشجویان، به‌ویژه در مواقع فشرده و در طول دوره‌های امتحانی، باعث افزایش شکست در امتحانات می‌شود و هنگامی که این روند در طول زمان تکرار می‌شود، اشتغال دانشجویان اغلب منجر به ترک دانشگاه می‌شود. علاوه بر این، حتی برای کسانی که موفق به ایجاد هماهنگی بین کار و تحصیل می‌شوند، زمان صرف شده در آموزش عالی را طولانی‌تر می‌کند. پیروی از این رویکرد برای دانشجویانی که باید کار و تحصیل را با هم ترکیب کنند، دشوار است، که منجر به هزینه‌های مشخصی می‌شود (بدوی^{۱۲} و گیرت^{۱۳}، ۲۰۲۱).

همچنین ما در مطالعه‌ای که هدف آن بررسی رابطه بین کار پاره وقت، سلامت روان و جسم و عملکرد تحصیلی بود به نتایجی که ذکر می‌شود دست یافتیم. هنگامی که وضعیت فعلی سلامت دانشجویان با هنجارهای مربوط به جنسیت و سن برای جمعیت عمومی مقایسه شد، نشان داد که هفت حوزه از هشت حوزه سلامت اندازه‌گیری شده به طور قابل‌توجهی ضعیف‌تر از جمعیت عمومی بودند. نتایج همچنین نشان داد که بدهکار بودن و کار پاره وقت هر دو تأثیر بسیار خفیف (هرچند قابل توجه) مخربی بر سلامت روحی و جسمی دانشجویان دارند. بر این اساس، ساعات کار بیشتر احتمال اینکه تأثیر منفی بر عملکرد تحصیلی داشته باشد را افزایش می‌دهد (کارنی^{۱۴} و همکاران، ۲۰۰۵). همچنین نشان می‌دهد که کار ترمی تأثیر مخربی بر نمرات سال

⁸ Wenz

⁹ Yu

¹⁰ Logan

¹¹ Summer

¹² Bédwé

¹³ Giret

¹⁴ Carney

آخر و نتایج مدرک آنها داشته است. هر چه ساعت‌های کار دانشجویان بیشتر باشد، تأثیر منفی آن بیشتر می‌شود (کالندر^{۱۵}، ۲۰۰۸). ضمن بیان این مطالب ما بر آن هستیم که، بررسی کنیم که آیا اشتغال دانشجویان بر عملکرد تحصیلی آنها موثر است؟

اهمیت و ضرورت تحقیق

خلاء های جنبه های پژوهشی تحقیق

یکی از مطالبی که نشان دهنده ضرورت و اهمیت تحقیق است ذکر بیان این نکته در تحقیق (کورتیس، شانی، ۲۰۰۲) می‌باشد که گرایش دانشجویان به ترکیب کار و تحصیل در سال‌های اخیر به سرعت در حال افزایش بوده است، این موضوع این سوال را ایجاد کرده است که آیا تحصیل دانشجویان تحت تأثیر اشتغال پاره وقت آنها قرار خواهد گرفت؟ همچنین (کارنی و همکاران ۲۰۰۵) در تحقیقات خود به این مهم اشاره می‌کنند که، باید اقدامات متعددی برای کمک به دانشجویان، سازماندهی مطالعه و کار پاره وقت آنها صورت گیرد. (رمنیک^{۱۶}، برگمن^{۱۷}، ۲۰۲۰) بیان می‌کند که، اکثر دانشجویانی که امروز در کالج ثبت نام کرده اند، حداقل به صورت پاره وقت کار می‌کنند که این نشان از همه گیری و مبتلا به بودن اکثر دانشجویان به این مقوله است.

خلاء های جنبه های کاربردی تحقیق

همچنین با توجه به گزارش خبرگزاری ایسنا مبتنی بر اینکه « دانشجویان به دلیل نیاز مالی یا برای آماده شدن جهت ورود به بازار کار، همزمان با تحصیل مشغول به کار هستند. »، « دانشجویان باید به وظیفه اصلی خود که آموزش و پژوهش در دانشگاه است، اهتمام داشته باشند. دانشجو نباید در دوران دانشجویی خود، فعالیت‌های دانشگاهی خود را فرع قرار دهد و کسب درآمد را اصل. طبیعتاً این رویکرد، به آموزش دانشگاه و اهداف متعالی علمی لطمه خواهد زد و نهایتاً باعث افت دانشگاه خواهد شد. برخی از دانشجویان مشکلات اقتصادی دارند و اصولاً دانشجویان تحصیلات تکمیلی در مقطع سنی قرار دارند که حتماً باید وارد بازار کار شوند. بدین ترتیب این موضوع نیازمند مدیریت خود دانشجویان نیز است و نباید موجب افت تحصیلی آنها شود. » (ایسنا، ۱۴۰۱) لازم دانستیم در راستای این تحقیق، تأثیرات اشتغال دانشجویان را بر عملکرد تحصیلی آنها گوشزد کنیم.

پیشینه تحقیق

پیشینه داخلی

دسترنج (۱۳۹۲) در تحقیقی به بررسی تأثیر اشتغال دانشجویان بر موفقیت تحصیلی آنان پرداخت. روش تحقیق این مطالعه از نوع پیمایشگر بود و ابزار جمع آوری وارد رایانه شده، سپس از SPSS برای اطلاعات پرسشنامه استفاده شد. جامعه آماری، کلیه دانشجویان دانشگاه پیام نور بستک بودند. از این پژوهش نتیجه گرفته می‌شود ارتباط معنی داری بین متغیرهای سن، تأهل،

¹⁵ Callender

¹⁶ Remenick

¹⁷ Bergman

اشتغال، محل سکونت، زمان مطالعه، فاصله بین اخذ دیپلم و ورود به دانشگاه، درآمد خانواده و موفقیت تحصیلی وجود داشته، در حالی که ارتباط معنیداری بین متغیر جنسیت و موفقیت تحصیلی مشاهده نگردیده است.

خالق خواه، نجفی (۱۳۹۷) در تحقیقی به بررسی تأثیر فاکتورهای (سن، جنسیت، نوع دانشگاه، وضعیت اشتغال) بر کاهش انگیزه تحصیلی دانشجویان با رویکرد مدل چند سطحی پرداختند. این مطالعه از نوع مقطعی - تحلیلی است که ارتباط بین کاهش انگیزه تحصیلی و متغیرهای سن، جنسیت، نوع دانشگاه و اشتغال را مورد بررسی قرار می دهد. جامعه آماری شامل اطلاعات کلیه ۵۷۰ دانشجو که در دهه ۱۳۹۴ از سیستم آموزشی انصراف داده اند، می باشد که از سیستم آموزشی استخراج شدند. از این پژوهش نتیجه گرفته می شود که مسئله اشتغال و نگرانی نیافتن شغل مناسب در آینده باعث کاهش انگیزه دانشجویان در تحصیل میشود.

فرهادی و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیقی به بررسی تأثیر وضعیت اشتغال بر افت تحصیلی دانشجویان پرداختند. این پژوهش براساس ماهیت داده ها یک تحقیق کیفی، از نظر هدف تحقیق کاربردی و برحسب ابزار گردآوری داده ها یک تحقیق توصیفی می باشد. با توجه به اینکه تحقیق حاضر بر پایه مطالعات کتابخانه ای و اسنادی استوار است، لذا از ابزار فیش برداری اسناد معتبر، برای جمع آوری اطلاعات مورد نیاز استفاده شده است. یافته های این پژوهش نشان می دهد دانشجویان شاغلی که معدل پایین تر داشته اند به دلیل ترس از اخراج شدن و مشروطی دچار افت تحصیلی نشده اند اما در دانشجویانی که معدل بالایی داشتند به طور معنا داری افت تحصیلی دیده شد. از این پژوهش نتیجه گرفته می شود دانشجویان غیر شاغل از پیشرفت تحصیلی بالاتری نسبت به دانشجویان شاغل برخوردارند و در بین دانشجویان شاغل نیز مردان بیشتر از زنان دچار افت تحصیلی شده اند و همچنین شاغلین پاره وقت کمتر از شاغلین تمام وقت دچار افت تحصیلی شده اند.

محمدیان، فلاح (۱۳۹۳) در تحقیقی به بررسی رابطه ی پیشرفت تحصیلی با وضعیت اشتغال دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه شهید بهشتی پرداختند. روش پژوهش از نوع توصیفی پیمایشی می باشد و به منظور بررسی سؤالات پژوهش تعداد ۵۸۲ نفر از دانشجویان تحصیلات - تکمیلی دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه شهید بهشتی به روش تصادفی طبقه ای متناسب با حجم انتخاب شده اند. از این پژوهش نتیجه گرفته می شود دانشجویان غیر شاغل به طور معناداری از پیشرفت تحصیلی بالاتری نسبت به دانشجویان شاغل برخوردارند. در میان دانشجویان شاغل نیز، زنان نسبت به مردان و شاغلین پاره وقت نسبت به شاغلین تمام وقت از پیشرفت تحصیلی بالاتر برخوردار می باشند.

بیانی (۱۳۹۶) در تحقیقی به بررسی امید کار، انگیزش تحصیلی و پیشرفت تحصیلی: واریسی یک مدل علی در دانشجویان غیر شاغل پرداخت. روش تحقیق این پژوهش آزمون ضریب همبستگی پیرسون بود و از تحلیل مسیر استفاده شد. جامعه آماری 310 دانشجوی (190 مرد و 120 زن) غیر شاغل با روش نمونه گیری خوشه ای از بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر انتخاب شدند. نتایج این پژوهش نشان داد که رابطه معناداری بین امید کار، انگیزش تحصیلی و پیشرفت تحصیلی وجود دارد. امید کار با واسطه گری انگیزش تحصیلی، اثر غیر مستقیم و معناداری بر پیشرفت تحصیلی داشت، همچنین انگیزش بیرونی به طور غیر مستقیم، انگیزش درونی و بی انگیزشی به طور مستقیم بر پیشرفت تحصیلی تأثیر داشتند. در این پژوهش، داده ها از مدل پیشنهادی رابطه امید کار و پیشرفت تحصیلی با واسطه گری انگیزش تحصیلی حمایت کرد.

بیان فر، پلاور (۱۳۹۸) در تحقیقی به مقایسه انگیزه تحصیلی، اهمال کاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی در دانشجویان شاغل و غیر شاغل تحصیلی تکمیلی (مطالعه موردی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار) پرداختند. روش پژوهش، توصیفی از نوع تصادفی بوده است. جامعه آماری پژوهش را، کلیه دانشجویان شاغل و غیر شاغل دانشکده تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار تشکیل داده که تعداد کل آنها ۸۰۰ نفر بوده؛ نتایج بدست آمده نشان داد بین عملکرد تحصیلی، انگیزه تحصیلی و اهمال کاری دانشجویان شاغل و دانشجویان غیر شاغل تفاوت معنی داری وجود دارد.

کوگانی و همکاران (۱۳۹۴) در تحقیقی به شناسایی تفاوت بین عملکرد تحصیلی دانشجویان شاغل و غیر شاغل پرداختند. روش پژوهش، توصیفی از نوع علی مقایسه ای (پس رویدادی) می باشد. جامعه آماری پژوهش را، کلیه دانشجویان شاغل و غیر شاغل دانشکده تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خرم آباد تشکیل می دهند که تعداد کل آنها ۲۱۲۱ نفر بوده؛ نتایج بدست آمده نشان می دهد که بین عملکرد تحصیلی دانشجویان شاغل و دانشجویان غیر شاغل تفاوت معنی داری وجود ندارد. همچنین بین دانشجویان شاغل و دانشجویان غیر شاغل از لحاظ مؤلفه های خودکار آمدی تاثیرات هیجانی برنامه ریزی و انگیزش عملکرد تحصیلی تفاوت معنیداری مشاهده نمی شود.

شکوری، شکوری (۱۳۹۴) در تحقیقی به بررسی میزان فشار روانی بین دانشجویان شاغل و غیر شاغل زن دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز پرداختند. موضوع پژوهش فوق از روش علی - مقایسه ای استفاده شده است. جامعه آماری یا هدفهای مورد نظر در این پژوهش عبارتند از کلیه دانشجویان زن ۲۵-۲۰ سالی که در حال حاضر در یکی از ارگانهای دولتی یا خصوصی مشغول بکار می باشند و همزمان در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز نیز مشغول به تحصیل می باشند. نتایج بدست آمده نشان می دهد که بین فشار روانی دو گروه مورد مقایسه اختلاف بالایی مشاهده نشد پس می توان نتیجه گرفت که بین فشار روانی دانشجویان شاغل و غیر شاغل (بیکار) تفاوت معناداری وجود ندارد و فشار روانی در بین دو گروه تقریباً یکسان مشاهده شده است.

هما، سعیدی (۱۳۹۴) در تحقیقی به بررسی میزان افسردگی، اضطراب و پیشرفت تحصیلی دانشجویان شاغل و غیر شاغل دانشگاه پیام نور مرکز میاندوآب پرداختند. این مطالعه از نوع تحقیقات توصیفی است به دلیل ماهیت موضوع تحقیق، اطلاعات از طریق پرسشنامه جمع آوری گردیده است. جامعه پژوهش حاضر، کل دانشجویان دانشگاه پیام نور میاندوآب تا نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۴ می باشد. نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان می دهد که بین میزان افسردگی، اضطراب و پیشرفت تحصیلی دانشجویان شاغل و غیر شاغل و همچنین بین جنسیت دانشجویان و سطح افسردگی، اضطراب و پیشرفت تحصیلی آنان تفاوت معنی داری وجود دارد.

جلالیان، سیدین (۱۳۹۳) در تحقیقی به بررسی میزان افسردگی، اضطراب و پیشرفت تحصیلی دانشجویان شاغل و غیر شاغل دانشگاه پیام نور مرکز قوچان پرداختند. این مطالعه از نوع تحقیقات توصیفی است به دلیل ماهیت موضوع تحقیق، اطلاعات از طریق پرسشنامه جمع آوری گردیده است. جامعه پژوهش حاضر، کل دانشجویان دانشگاه پیام نور قوچان تا نیم سال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۲-۱۳۹۱ می باشد. نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان می دهد که بین میزان افسردگی، اضطراب و پیشرفت تحصیلی دانشجویان شاغل و غیر شاغل و همچنین بین جنسیت دانشجویان و سطح افسردگی، اضطراب و پیشرفت تحصیلی آنان تفاوت معنی داری وجود دارد.

اسودی و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیقی به مقایسه بهزیستی روانشناختی دانشجویان شاغل و غیر شاغل استان گلستان پرداختند. روش تحقیق این پژوهش با استفاده از تجزیه و تحلیل داد ها و تحلیل واریانس و آزمون تعقیبی دانکن استفاده شد. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه دانشجویان شاغل و غیر شاغل استان گلستان در سال تحصیلی ۹۳-۹۴ بودند. نتایج بدست آمده نشان می دهد که بین رضایت از زندگی، زندگی هدفمند، خودمختاری و بهزیستی روانشناختی دانشجویان شاغل با غیر شاغل تفاوت معناداری وجود دارد و بین رشد و بالندگی فردی و ارتباط مثبت با دیگران دانشجویان، دانشجویان غیر شاغل مرد، دانشجویان غیر شاغل زن و دانشجویان شاغل تفاوت معناداری وجود دارد.

جعفری و همکاران (۱۳۹۸) در تحقیقی به مقایسه بهزیستی روانشناختی و کفایت اجتماعی دانشجویان شاغل و غیر شاغل پرداختند. روش پژوهش از نوع علی مقایسه ای است جامعه آماری این تحقیق ۳۰ نفر از دانشجویان شاغل و ۳۰ نفر از دانشجویان غیر شاغل شهر اصفهان بودند. نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان میدهد بین کفایت اجتماعی، بهزیستی روانشناختی دانشجویان شاغل و غیر شاغل تفاوت معنادار وجود دارد و دانشجویان غیر شاغل از کفایت اجتماعی پایین تری نسبت به دانشجویان شاغل برخوردارند هم چنین بهزیستی روانشناختی دانشجویان غیر شاغل بالاتر از دانشجویان شاغل می باشد.

صفرعلیزاده (۱۳۹۵) در تحقیقی به بررسی کمال گرایی مثبت و منفی و خودکارآمدی عمومی در دانشجویان بیکار و شاغل پرداخت. روش تحقیق این پژوهش بررسی علی - مقایسه ای، جامعه آماری شامل کلیه جوانان مذکر ۲۴ تا ۳۰ ساله شهر تبریز بود. نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان میدهد که میانگین نمرات کمال گرایی مثبت و خودکارآمدی به طور معنی داری در جوانان بیکار نسبت به جوانان شاغل کمتر است، همچنین میانگین نمرات کمال گرایی منفی به طور معنی داری در جوانان بیکار نسبت به جوانان شاغل بیشتر بود. داده ها با استفاده از روش تحلیل واریانس چند متغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. بعد منفی کمال گرایی مانند انتظارات غیرواقع بینانه و کمال گرایانه و همچنین سطوح پایین خودکارآمدی، عواملی هستند که می توانند به عنوان متغیرهای روان شناختی مرتبط در بیکاری و عدم اشتغال جوانان نقش داشته باشند.

پیشینه خارجی

جکسون^{۱۸} (۲۰۲۴) در مطالعه ای به رابطه بین اشتغال دانشجویی، فعالیت های ایجاد اشتغال و نتایج فارغ التحصیلان می پردازد. روش تحقیق پژوهش تجزیه و تحلیل داده ها در نرم افزار SPSS بود. جامعه آماری این پژوهش دانشجویان فارغ التحصیل از ۴۱ دانشگاه استرالیا را که در سال های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ در GOS شرکت کردند، بودند. یافته های این مطالعه نشان دهنده ی میزان بالای اشتغال دانشجویان و تفاوت ها در تأثیرات بازار کار بر اساس نوع کار انجام شده در طول مطالعه را تأیید می کند. اشتغال دانشجویی بر مشارکت در تجربه کاری تعبیه شده و سایر فعالیت های ایجاد اشتغال که توسط دانشگاه ها تسهیل می شود، تأثیر می گذارد.

پنگ^{۱۹} و همکاران (۲۰۲۳) در تحقیقی به بررسی تأثیر استرس شغلی بر دانشجویان: بهزیستی روانی در طول همه گیری COVID-19 در چین پرداختند. برای جمع آوری داده ها از یک نظرسنجی آنلاین متشکل از آیتم های دموگرافیک (یعنی سن، جنسیت، رشته موضوعی، نوع دانشگاه، و شدت وضعیت شغلی فعلی)، مقیاس استرس شغلی، مقیاس اضطراب شغلی و پرسشنامه

¹⁸ Jackson

¹⁹ Peng

سلامت بیمار استفاده شد. در مجموع ۲۶۲۷ دانشجوی سال آخر کالج استخدام شدند که شرکت کنندگان در آنها سطح متوسطی از استرس و اضطراب شغلی نشان دادند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که سطح اضطراب شغلی و افسردگی دانشجویان در طول همه گیری COVID-19 افزایش یافته.

سیمون^{۲۰} و همکاران (۲۰۱۷) در تحقیقی به تحلیل اشتغال دانشجویان دانشگاه و تأثیر آن بر عملکرد تحصیلی پرداختند. روش این مطالعه با استفاده از اطلاعات فردی به دست آمده از یک نظرسنجی ($N = 464$) و از سوابق دانشگاه توسعه یافته است. ما مدل‌هایی را تخمین زده‌ایم که معیارهای متنوعی از عملکرد و کنترل تحصیلی را برای مجموعه گسترده‌ای از عوامل (شامل ویژگی‌های اجتماعی-اقتصادی و معیارهای متنوع انگیزه و تلاش تحصیلی) در نظر می‌گیرند، که بین سطوح مختلف شدت در فعالیت کار تمایز قائل می‌شوند. تکنیک‌های مورد استفاده رگرسیون لجستیک، حداقل مربعات معمولی و متغیرهای ابزاری هستند. نتایج این پژوهش به شرح زیر است، اولاً تأیید می‌کند که نسبت قابل توجهی از دانشجویان دانشگاه‌های اسپانیایی شغلی با حقوق دارند و اغلب به طور منظم برای دوره‌های طولانی کار می‌کنند. همچنین برای کسانی که کار می‌کنند معمولاً با انگیزه ضرورت این کار را انجام می‌دهند و وظایف غیرمرتبط با محتوای مطالعات خود را انجام می‌دهند. علاوه بر این، احتمال کار در میان دانشجویان مسن‌تر، خارجی‌ها و کسانی که از انگیزه بالاتری برخوردار هستند، بیشتر است. ثانیاً، نتایج نشان می‌دهد که برخلاف تصورات بیان شده توسط دانشجویان، به نظر نمی‌رسد که کار منظم تأثیر قابل توجهی بر عملکرد تحصیلی آنها داشته باشد.

یانباریسوا^{۲۱} (۲۰۱۵) در پژوهشی به بررسی تأثیر اشتغال دانشجویان بر عملکرد تحصیلی در مؤسسات آموزش عالی تاتارستان پرداخت. این مقاله اولین مجموعه از نتایج تولید شده توسط مطالعات طولی را بررسی می‌کند که در سال ۲۰۰۹ توسط موسسه آموزش، NRU HSE (دانشگاه تحقیقات ملی، دانشکده عالی اقتصاد) آغاز شد. دو عامل - برنامه کاری و مکاتبات بین نوع کار و حرفه آینده - برای شناسایی پنج نوع مطالعه و ترکیب کار استفاده می‌شود. سطوح مختلف عملکرد تحصیلی، برنامه‌های متفاوت برای آینده و دلایل تا حدودی متفاوت برای ورود به یک موسسه آموزش عالی را نشان می‌دهد. تجزیه و تحلیل رگرسیون داده‌ها نشان داد که تنها یک نوع مطالعه و ترکیب کار - اشتغال تمام وقت غیر حرفه‌ای - بر عملکرد تحصیلی تأثیر منفی دارد. سایر راهبردهای اشتغال دانشجویان تأثیر آماری معناداری بر عملکرد تحصیلی نشان ندادند. در شرایط مساوی دیگر، دانشجویان شاغل حرفه‌ای بهتر از همتایان غیرحرفه‌ای خود عمل می‌کنند، و حتی گاهی بهتر از کسانی که اصلاً کار نمی‌کنند. این مقاله نتیجه می‌گیرد که راهبرد بهینه برای دانشجویان تلفیق تحصیل با اشتغال نیمه وقت حرفه‌ای است. در این صورت کار به منبع اضافی دانش و مهارت و همچنین انگیزه‌ای برای یادگیری تبدیل می‌شود.

گری گرین^{۲۲} و سو نوریل ژاک^{۲۳} (۱۹۸۷) در تحقیقی به بررسی تأثیر اشتغال پاره وقت بر پیشرفت تحصیلی پرداختند. داده‌ها در دبیرستان مور، اوکلاهاما جمع‌آوری شد. اطلاعات شامل وضعیت اشتغال، تعداد ساعات کار در هفته، وسعت فعالیت‌های فوق برنامه، و نمرات آزمون ACT از ۴۷۷ دانش آموز دبیرستانی بود که در کلاس‌های منظم انگلیسی مورد نیاز ثبت نام کرده بودند. نمونه شامل ۱۹۶ دانش آموز غیر شاغل و ۲۸۱ دانش آموز شاغل بود. یافته‌های پژوهش نشان نمی‌دهد که اشتغال در بین

²⁰ Simón

²¹ Yanbarisova

²² Green, G

²³ & Jaquess, S. N

دانش‌آموزان تأثیر منفی معناداری بر پیشرفت تحصیلی دارد. همچنین، دانش‌آموزان شرکت‌کننده در این نظرسنجی تمایل داشتند به شغل پاره وقت خود با دید مثبت نگاه کنند.

تیس^{۲۴} (۲۰۲۳) در تحقیقی به بررسی دانشجویان بین‌المللی در آموزش عالی: تأثیر اشتغال دانشجویان بر عملکرد تحصیلی و پیشرفت تحصیلی پرداخت. این مطالعه با استفاده از مطالعه طولی چهار ترم اول دانشجویان بین‌المللی در آلمان و مدل‌های پانل ترکیبی ($n = 1625$) صورت گرفته است، نشان می‌دهد که دانشجویانی که تمایل به اشتغال مرتبط با تحصیل بالاتری در طول ترم دارند، به طور متوسط نمرات ترم بهتری دارند. هنگام تخمین اثر، نشان داده می‌شود که تغییرات در استخدام دانشجو و ابعاد مختلف اشتغال، نمرات ترم را تغییر نمی‌دهد. در مقابل، شروع به کار یا افزایش میزان اشتغال (به عنوان مثال، ساعات بیشتر در هفته) باعث کاهش سهم امتیازات اعتباری در هر ترم می‌شود. با این حال، تنها گروه‌های دانشجویی خاص (مثلاً دانشجویانی که در رشته‌های ریاضی، علوم طبیعی و مهندسی تحصیل می‌کنند) به دلیل شدت اشتغال بالاتر، پیشرفت تحصیلی خود را با تأخیر مواجه می‌کنند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که دانشجویانی که تمایل به اشتغال مرتبط با تحصیل بالاتری در طول ترم دارند، به طور متوسط نمرات ترم بهتری دارند. هنگام تخمین اثر، نشان داده می‌شود که تغییرات در استخدام دانشجو و ابعاد مختلف اشتغال، نمرات ترم را تغییر نمی‌دهد. در مقابل، شروع به کار یا افزایش میزان اشتغال (به عنوان مثال، ساعات بیشتر در هفته) باعث کاهش سهم امتیازات اعتباری در هر ترم می‌شود.

ادبیات تحقیق

مطالب مرتبط با شغل – کار

اگر از یک فرد معمولی شاغل سؤال کنیم که ۲۴ ساعت شبانه روز خود را چگونه می‌گذرانند متوجه میشویم که شغل او بیش از هر فعالیت دیگری وقتش را میگیرد، ضمن اینکه فعالیت‌های متنوع مربوط به کار را نیز باید به کار اصلی اضافه کرد. به این ترتیب به طور متوسط حدود نیمی از وقت شبانه روز شاغلان خارج از منزل به طور معمول توسط کار یا فعالیت‌های وابسته به کار صرف می‌شود، با این محاسبه کار به روشنی بیش از هر عامل دیگری در زندگی روزانه ی یک فرد شاغل برجسته مینماید.

اما جایگاه کار در زندگی فرد تنها از طریق مدت زمانی که به خود اختصاص می‌دهد مورد قضاوت واقع نمیشود چون کار عامل قدرتمندی در تأثیر بر جنبه‌های اقتصادی اجتماعی و روانی زندگی انسان میباشد. کار، افزون بر تامین نیازهای مادی زندگی، میتواند پاسخگوی بسیاری از نیازهای عمیق و اساسی بشر باشد، از جمله :

- نیاز به کسب موفقیت
- نیاز به تایید و پذیرش دیگران
- نیاز به ایجاد روابط شخصی و اجتماعی
- نیاز به داشتن پایگاه اجتماعی

- نیاز به مفید بودن و خدمت کردن به دیگران

اما مفهوم کار چیست؟ چرا مردم کار میکنند و از کار چه به دست می آورند؟ چرا بعضی دوست دارند کار کنند در حالی که بعضی دیگر چنین نیستند؟

اصطلاح کار در فرهنگ فارسی معین به معانی «آنچه از شخص یا شیء ای صادر شود، فعل، عمل، شغل، پیشه و غیره آمده است». در فیزیک تبدیل یا انتقال انرژی، کار نامیده می شود. فرهنگ انگلیسی «وبستر» (Webster) اسم کار را این گونه تعریف میکند: «اعمال نیروی روانی یا قوای ذهنی به منظور انجام فعالیتی جسمی یا روانی در راستای رسیدن به یک هدف». در این تعبیر کار به صراحت یک فعالیت ابزاری است، یعنی چیزی نیست که به خودی خود یا به خاطر خودش انجام شود بلکه وسیله ای است جهت کسب هدف های دیگر. در این مفهوم کار از دیگر رفتارهای بشر چون بازی و تفریح متمایز میگردد. بدین معنی که بروز رفتارهای اخیر انگیزه ی ویژه ای لازم ندارد چون آنها یا فی نفسه لذت بخش اند و یا پاسخ هایی به نیازهای معین فیزیولوژیک می باشند در حالی که کار به طور معمول به عنوان فعالیتی تعبیر میشود که ما بدان میپردازیم تا چیز دیگری را به دست آوریم.

اگر بپرسیم چرا مردم کار میکنند؟ فوری ترین پاسخ این است که مردم برای پول کار میکنند، بدون تردید بشر نخست برای این کار میکند که ضروریات زندگی مادی خود را تأمین کند. اما به طور حتم کار به دلایل دیگری هم در زندگی ما اهمیت می یابد ما افرادی را میبینیم که نیازی به کار کردن جهت تأمین ضروریات و حتی تجملات زندگی ندارند ولی با این حال کار میکنند و یا اشخاصی را می شناسیم که به مشاغلی میپردازند که نسبت به مشاغل دیگری که می توانستند احراز کنند درآمد کمتری دارند، بنابراین انگیزه ی اقتصادی برای توجیه کار کافی نیست. لیکن نیاز به امرار معاش به عنوان انگیزه ی کار به قدری واضح و روشن است، که اغلب دلایل دیگر کار کردن را تحت الشعاع قرار داده یا مستثنی می سازد.

انگیزه های غیر اقتصادی کار که از اهمیت مساوی و گاه بیشتر برای فرد و اجتماع برخوردار است کمتر ابراز میشود. فرایند کار موجب ارتباط فرد با جامعه، ابقای عزت نفس، احساس ارزشمندی و مسئولیت پذیری کسب هویت و احترام از پوچی است. به نظر فروید کار به ما احساس واقعیت میدهد. از دیدگاه مارکس انگیزه های کار زیر بنای اقتصادی دارد. در کل نگرش های افراد نسبت به کار بنابر تجارب آنان متفاوت است. یک فرد متدین و با ایمان به جنبه های اخلاقی کار علاقه مند است، آن را عبادت شمرده وسیله ای جهت خدمت به خلق و کسب رضای خداوند میداند. یک اقتصاددان کار را وسیله ی کسب استقلال مالی دانسته، آن را جهت ارضای امیال مادی، تشکیل خانواده، داشتن خانه و لذت بردن از زندگی ضروری میداند. از دیدگاه جامعه شناسان کار وسیله ی ارتباط با جامعه، همانندی با گروه، تثبیت پایگاه اجتماعی و کسب هویت است. به نظر روان شناسان کار پاسخگوی بسیاری از نیازهای روحی و لازمه ی سلامت روان است.

عبارات زیر بیانگر دیدگاه های مختلف نسبت به کار است:

*کارل مارکس عقیده داشت:

«کارگر خارج از محیط کارش احساس راحتی میکند در حالی که سر کار احساس عدم وجود می نماید. او هنگامی که کار نمیکند احساس آسایش و راحتی دارد و وقتی که کار میکند ناراحت است. کار او چیزی نیست که آزادانه به آن رضایت داده

باشد بلکه زحمتی اجباری و تحمیلی است. بنابراین کار ارضای یک نیاز نیست بلکه تنها وسیله‌ی ارضای نیازهای خارج از محیط کار است.»

*پاسکال معتقد بود:

«بنیان تمامی مفساد فکری و اخلاقی بیکاری است. هر کشوری که بخواهد این عیب بزرگ اجتماعی را رفع کند باید مردم را به کار وادارد تا آن آرامش عمیق روحی که تنها عده‌ی معدودی از آن برخوردارند در تمامیت وجود افراد برقرار شود.»

*در مکتب قرآن، چنان که از آیات زیر بر می‌آید شخصیت فرد مرهون کار و عمل اوست:

کل نفس بما کسبت رهینه (سوره مدثر - آیه ۳۸)

«هر فردی در گروهی آن چیزی است که کسب نموده است»

ان لیس للانسان الا ما سعی و ان سعیه سوف یری (سوره نجم - آیه ۳۹ و ۴۰)

«برای انسان جز آنچه که عمل کرده و جز تلاش و کوشش او چیز دیگری نیست و همانا نتیجه‌ی کوشش او مشهود است»

*در اسلام، کار صیقل جان و تن آدمی و تنبلی و بیکاری و سستی سرمنشا همه‌ی بدی‌ها و بدبختی‌ها و مذموم شمرده می‌شوند. چند حدیث زیر اشاره‌ای به این امر است:

پیامبر اسلام (ص): ملعون من القی کله علی الناس

(هرکس بیکار بگردد و سنگینی خود را بر دوش مردم بیندازد ملعون است)

امام باقر (ع): انی لا بغض الرجل آن تکون کسلانا فی امر دنیا

(همانا من با مردی که در کار دنیایی خود تنبل باشد برخورد خصمانه دارم و او را دشمن میدانم)

امام صادق (ع): ایاک و الکسل والفجر فانهما مفتاح کل سوء

(از سستی و احساس ناتوانی در کارها بپرهیز زیرا این دو کلید همه بدی‌ها و بدبختی‌ها است)

*مطالعه‌ی تاریخ اقوام مختلف نشان میدهد که بسیاری از مفاهیم مثبت و منفی مربوط به کار به طور حتم ناشی از ماهیت کار انجام شده نیست بلکه مربوط به تاریخ زندگی و فرهنگ جوامع مختلف است. (زندى پور طييه، ۱۳۹۲)

ادبیات مرتبط با عملکرد تحصیلی

دانش آموزان از سرمایه های انسانی هر جامعه ای به شمار میروند و سالانه سهم زیادی از درآمد ملی صرف آموزش و پرورش می شود. عملکرد تحصیلی یکی از مؤلفه های مهم در آموزش و پرورش است که همواره مورد توجه برنامه ریزان، مدیران، معلمان، و والدین دانش آموزان بوده است. و این افراد همواره در تلاش هستند تا شرایطی را فراهم کنند که کارایی تحصیلی دانش آموزان بالا برود. عملکرد تحصیلی عبارت از تمامی فعالیت ها و تلاش هایی است که یک فرد در جهت کسب علوم و دانش و گذراندن پایه ها و مقاطع تحصیلی مختلف در مراکز آموزشی از خود نشان میدهد و با درجه و میزان موفقیت فرد در امتحانات پایان ترم تحصیلی مدارک که از نمره صفر تا بیست است، تعیین میشود. (جعفری و همکاران، ۲۰۲۰)

معنای تحصیلی یکی از متغیرهایی است که بر نوع درگیری یادگیرنده با فرایند تحصیل تأثیر دارد. منظور از معنا به دلالت درونی تحصیل است. برای بعضی از دانشجویان تحصیل ممکن است به عنوان یک منبع فشار یا به عنوان راهی برای رسیدن به یک حرفه باشد. (هندرسون^{۲۵} و اسمیت^{۲۶}، ۲۰۰۶)

عملکرد تحصیلی باید طوری تنظیم و هدایت شود که رشد و یادگیری در یادگیرندگان افزایش پیدا کند. روانشناسان برای شناسایی عوامل پیشبینی کننده عملکرد تحصیلی تاکنون متغیرهای زیادی را مورد بررسی قرار داده اند (جعفری و همکاران، ۲۰۲۰). یکی از مباحث مهم درباره عملکرد تحصیلی دانش آموزان، ارتباط بین سه حوزه شناخت، هیجان، و انگیزش است. برای مثال خوشبینی تحصیلی از عوامل شناختی مرتبط با عملکرد تحصیلی است (فلدمن^{۲۷} و کوبوت^{۲۸}، ۲۰۱۵). خوشبینی تحصیلی به معنای باور مثبت در دانش آموزان است مبنی بر این که آنها می توانند با تأکید بر یادگیری خود، اعتماد به معلمان و احساس هویت نسبت به محیط آموزشی، زمینه بهبود عملکرد تحصیلی خود را فراهم آورند (کولوفاس^{۲۹} و همکاران، ۲۰۱۵).

معنای تحصیل دارای چند مولفه است که عبارتند از: حرفه، استقلال، آینده، یادگیری، ارتباط، دنیای پیرامون، رشد خویشتن، گام بعدی و فشار رهایی (هندرسون و اسمیت، ۲۰۰۶). براساس نظر آستین (۱۹۹۳) معنای تحصیل از دوران مدرسه آغاز میشود.

واینر^{۳۰} (۱۹۹۹) نشان داد که تحصیل برای عده ای تجربه ای یک حس نظم، هدف در زندگی و یک حس امید در مواجهه با نگرانی ها مهیا میسازد. با گذشت زمان ممکن است معنای تحصیل و اولویت های تحصیل تغییر کند به طوری که نسل های قدیمی تر تحصیل را فعالیتی ارزشمند در نظر می گیرند، میانسالان آن را فرصت و وسیله ای برای دستیابی به اهداف توصیف می کنند و جوان ترها تحصیل را امتیازی برای استخدام شدن و بهره مندی از فرصت های شغلی میدانند (واینر، ۱۹۹۹).

مبانی نظری

مبانی نظری اشتغال - شغل

نظریه ی شخصیت های شغلی و محیط های کاری هالند

Henderson^{۲۵}

Smith^{۲۶}

Feldman^{۲۷}

Kubot^{۲۸}

Kulophas^{۲۹}

Weiner^{۳۰}

نظریه ی هالند بر اساس تجارب او به عنوان مشاور شغلی در دهه ی ۱۹۵۰ در آمریکا شکل گرفت و آخرین تجدید نظر آن در سال ۱۹۹۷ انجام شد. بر اساس نظریه ی هالند اشخاص بنا به شخصیت خود و متغیرهای متعددی که پیشینه ی آنها را شامل میشود به حرفه ی خاصی جلب میشوند. از دیدگاه او انتخاب حرفه پیش از هر چیز بیانگر شخصیت فرد و گسترش آن به دنیای کار است. مفهوم اصلی نظریه ی هالند این است که فرد شغلی را انتخاب میکند که نیازهای شخصیتی او را تأمین کند. اگر شخص از نظر تیپ یا الگوی شخصیتی جهت گیری مسلط و قوی داشته باشد در یک محیط شغلی برابر به رضایت شغلی می رسد. اما اگر جهت گیری او بارز نباشد احتمال رضایت وی کاهش می یابد به عنوان مثال فردی که جهت گیری اجتماعی دارد ترجیح میدهد در محیطی کار کند که تعامل با دیگران را میسر سازد. مانند یک موقعیت آموزشی یا مددکاری از سوی دیگر کسی که تمایل به کارهای مکانیکی دارد خواستار محیطی است که در آن کار با ابزارها و ماشین به آرامی و سکوت انجام شود و از برخوردهای متعدد اجتماعی و جمع گرایی زیاد به دور باشد به نظر او تجانس یا همسانی شغلی بهترین راه تحقق نفس و برخورداری از یک الگوی حرفه ای پایدار است. افرادی که هدفها و نقشهای محیط شغلی آنها با شخصیتشان در تعارض است. الگوهای حرفه ای ناپایدار و واگرا خواهند داشت.

هالند شش نوع محیط شغلی و شش الگوی شخصیتی سازگار با آن را پیشنهاد کرده که در جدول زیر خلاصه شده است.

عنوان	الگوهای شخصیتی	محیط های شغلی
واقع بین	وظایف عینی و ملموس را به کارهای ذهنی ترجیح میدهد دوست دارد با ماشین ها ابزارها گیاهان و حیوانات کار کند. با دست هایش چیزی را بسازد با تعمیر کند. اغلب از فعالیتهای اجتماعی مانند تدریس درمان و اطلاع رسانی به دیگران اجتناب میکند کار در فضای باز را ترجیح می دهد. صادق و وفادار و از نظر فیزیکی قوی و ورزشکار است. در ابراز احساسات و تعاملات بین فردی ضعیف عمل میکند. خود را عمل گرا واقع بین و دارای توانایی مکانیکی می داند.	محیط های واقعی دارای ساختار هدفها و رهبران مشخص هستند. شخصیتهای واقعی بر محیط خود مسلط اند و بیش از سایر تیپ ها در محیط های واقعی مانند یک محل ساختمانی مشاهده می شوند. محیط های واقعی را افراد واقعی خلق میکنند از جمله ی این شاغلین میتوان به خلبان، کشاورز، لوله کش، نجار برق کار قفل، مکانیک، راننده ی ساز کامیون آتش نشان مهندس پروازه عکاس نقشه کشش جنگلبان و مهندسین لکوموتیو اشاره کرد.
جست وجو	دوست دارد مسائل ریاضی و علوم را حل و مطالعه کند به مشاهده یادگیری و ارزشیابی علاقه مند است. اغلب از رهبری فروشنده و تشویق دیگران پرهیز می کند. فردی کار کردن را ترجیح میدهد. متفکر، انتزاعی، نظریه پرداز، تحلیلگرا، محافظه کار، اصلاح	به نظر می رسد این محیط ها بدون ساختار جهت گیری آنها پژوهشی و عقلانی است و با کشف جمع آوری و تحلیل ایده ها سروکار دارند. آزمایشگاه های علوم ریاضی پزشکی و کامپیوتر دانشگاه ها از این قبیل اند. ریاضی دان شیمی دان دندان پزشک فیزیک دان

هواشناس بیولوژیست دام پزشک داروساز، تکنسین پزشکی نقشه بردار، تکنسین الکترونیک آرشیوتک از جمله ی این شاغلین اند.	طلب و وظیفه محور است. خود را دقیق علمی و باهوش می داند.	
محیط های هنری بدون ساختار، خلاق مشوق زیبایی، غیر سنتی و انعطاف پذیرند موزه ها، تئاترها سازمانهای هنری فیلم سازی تلویزیون و گالری های هنری از این دسته محیط ها هستند. از جمله ی این شاغلین، طراح لباس، گرافیست هنر پیشه آهنگ ساز و موسیقی دان، ویراستار کتاب کمترین و معلم هنر را می توان نام برد .	به کارهای خلاق هنری نمایشی تخیلی، نقاشی کار دستی موسیقی و یا نویسندگی خلاق علاقه مند است. بر زیبایی ارزش می نهد. ترجیح میدهد از طریق هنر خود را ابراز و در محیط های بدون ساختار با استفاده از تخیل و خلاقیت خویش کار کند، شهودی، عاطفی، ایده آلیست و به نسبت مستقل و برونگر است.	هنرمند
محیط های آموزشی مددکاری اجتماعی پرستاری سازمان های خیریه ی غیر دولتی و بیمارستان از جمله محیط های اجتماعی هستند. معلم مدیر آموزشی استاد دانشگاه جامعه شناس مددکار پرستار حرفه ای از زمره ی این مشاغل اند.	دوست دارد به دیگران کمک کند به معلمی پرستاری ارائه ی کمکهای اولیه و دادن اطلاعات حل مسائل اجتماعی مشاوره و فعالیتهای مذهبی و آموزشی علاقه مند است. خدمت محور صمیمی قابل اعتماد برون گرا و دارای مهارت های کلامی است. به طور معمول برای رسیدن به هدف از کارهای مکانیکی ابزارها با حیوانات اجتناب می کند.	اجتماعی
ویژگی این محیط ها، نتیجه محور بودن و جهت گیری تجاری داشتن است. ارائه ی تولید و خدمات با کیفیت، فروش مدیریت، انجام امور سیاسی و اقتصادی و رهبری از جمله فعالیت های انجام شده در این محیط ها است فروشنده وکیل، قاضی، مدیر هتل، راهنمای سفر، رهبر اردو، مدیر مدرسه، مدیر فروش، بازرس، خبرنگار تلویزیون، بیمه گر، معامله گر، املاک، فروشنده ی اتومبیل و واسطه گر از این مشاغل اند.	دوست دارد با اشخاص کار کند بر آنها تأثیر بگذارد و مشوق باشد. برای کسب هدفهای سازمانی با درآمد رهبری مدیریت و امور اجرایی را بر عهده بگیرد ماجراجو، اجتماعی و جایگاه طلب است. در سیاست رهبری مردم فروش اشیا و ایده ها مهارت دارد. دارای اعتماد به نفس، انرژی، مهارت های کلامی و بین فردی قوی است. کارهایی را که تلاش ذهنی دراز مدت را می طلبد دوست ندارد.	متهور
این محیط ها بسیار با ساختار منظم و قانونمند هستند. با سامان دهی داده ها	دوست دارد کارهای به دقت سازمان دهی و طراحی شده و با ساختار را در	سنتی

مطالب نوشتاری، گزارش‌ها، پرونده‌ها کنترل و رسیدگی به حساب‌ها، امور تجاری مالی و مدیریت آنها سروکار دارند. تحویل دار بانک، بازرس، کتابدار، منشی، حسابداره بایگان، متصدی پذیرش، کارمند پست، تایپیست، پستی و کارهای اداری و کارمندی از جمله ی این مشاغل اند.	محیطی برنامه ریزی شده. که آنجا افراد به فایل بندی و نگهداری پرونده‌ها و سازمان دهی داده‌ها تحت نظارت مستقیم شخص دیگر می‌پردازند انجام دهد. مهم‌ترین ویژگی این افراد سازمان دهی و توانایی اجرای دقیق دستورهای دیگران است. این شخصیت‌ها از محیط‌هایی لذت می‌برند که بسیار با ساختارند و در آن استقلال اندکی دارند. این افراد وابسته دقیق و با نظم اند و خواستار نقش‌های رهبری نیستند. کارآمد، جزئی‌نگر و دارای توانایی‌های عددی و منشی‌گری و کار با ماشین‌ها هستند. قوانین و مقررات آزارشان نمی‌دهد. دوست دارند بدانند چه چیزی از آنها انتظار می‌رود. می‌دانند چه چیز صحیح و ناصحیح است. محکم‌اند و کنترل نفس خوبی دارند و از کارهای مبهم بدون ساختار و نیازمند مهارت‌های فیزیکی استقبال نمی‌کنند. خود را منظم و در انجام یک طرح مشخص موفق می‌بینند.	
--	---	--

(زندگی پور ۱۳۹۲، ص ۱۱۱)

نظریه رشد حرفه ای سوپر

یکی دیگر از نظریات مطرح درباره اشتغال، نظریه سوپر است .

دونالد سوپر یکی از مؤثرترین نظریه پردازان شغلی قرن بیستم محسوب می‌شود. او رویکرد تلفیقی خود را که برگرفته از روان‌شناسی رشد، روان‌شناسی تفاوت‌های فردی، روان‌شناسی اجتماعی و پدیدارشناسی است. «روان‌شناسی پدیداری و اجتماعی - تکاملی - افتراقی» نامید.

دیدگاه او به چهار موضوع اصلی زیر تأکید دارد:

- ترجمان خود پنداره به خود - پنداره شغلی
- مراحل زندگی شغلی
- بلوغ شغلی

• الگوی حرفه ای

یک مفهوم کلیدی نظریه ی سوپر خود پنداره است .

او معتقد است از نظر روان شناختی حتی گزینه ی شغلی هم با مفهوم خود برانگیخته میشود. با انتخاب یک شغل فرد تصور خود را از شخصی که هست بیان می کند. در واقع حرفه به فرد امکان میدهد تا نقشی را بازی کند که متناسب با تصویری است که از خود دارد. یعنی انتخاب شغل ترجمان خود - پنداره ی فرد است. بنابراین گزینه های شغلی رضایت بخش مستلزم درک صحیح فرد از خویش است. به عبارت دیگر، خودشناسی کلید گزینش شغلی موفق است. یافته های چندین مطالعه نشان میدهد که وقتی خود پنداره ی کلی و خود پنداره ی شغلی با هم هماهنگ باشند رضایت شغلی افراد بیشتر است. بنابراین، افراد خود پنداره ی خویش را در مشاغلی به کار میگیرند که مؤثر ترین وسیله ی خود ابرازی آنها را فراهم می سازند. خود پنداره ی فرد، متأثر از علایق و نگرش های او نسبت به خودش به عنوان یک دانش آموز، فراگیر، شهروند، خانه دار و... و توانمندی ها یا آنچه را که به خوبی انجام میدهد، شایستگی ها قابلیت ها یا مهارت هایی که آموخته ارزش های کاری یا آنچه را که می خواهد از راه کار به دست آورد، ویژگی های شخصیتی اوست. (زندى پور، ۱۳۹۲، ص ۶۹)

مبانی نظری عملکرد تحصیلی

نظریه نیازهای مک کللند:

دیوید کلارنس مک کللند روانشناس آمریکایی بود. مک کللند از ابتدا متوجه این پرسش های وسیع بود که چگونه انگیزه های افراد جامعه با ارزش هایی چون رشد اقتصادی، ساختار سیاسی و الگوهای فرهنگی ارتباط یافته اند. (نامدار، ۱۳۸۳)

مک کللند می گوید: بعضی از افراد برای انجام دادن کارها نوعی تمایل ظاهراً ذاتی یا درونی دارند که این تمایل در دیگران مشاهده نمی شود. کوشش های تحقیقاتی مک کللند نیز معطوف آن بوده است که در مرحله اول انگیزههایی را که باعث میشود یک فرد بیش از دیگری کوشش کند و کارها را انجام دهد، دقیقاً شناخته و بعد مشخص گردد که آیا می توان این انگیزه را در افرادی که ظاهراً فاقد آن هستند، به وجود آورد و آنان را برای فعالیت بیشتر ترغیب کرد؟ به عبارت دیگر، او می خواست بداند آیا می توان کارمندی را که تمایلی به انجام دادن وظایف شغلی خود ندارد، به نحوی نسبت به ایفای نقش خود در سازمان تشویق کرد و در او انگیزه پیشرفت را به وجود آورد. (ساعتچی، ۱۳۸۵).

او با معرفی سه گروه از نیازهای اساسی و انگیزاننده (نیاز به قدرت، نیاز به وابستگی اجتماعی و نیاز به پیشرفت یا کامیابی یا موفقیت) نظریه محتوایی دیگری در مبحث انگیزه مطرح کرده است. مک کللند و همکارانش پژوهشهای گستردهای درباره این سه نیاز اساسی انجام داده اند. آنها ابراز داشته اند که افراد به میزان متفاوتی از این نیازها برخوردارند، و یکی از وظایف مدیران این است که با تشخیص و تقویت نیاز برتر و لازم برای شغل مورد نظر افراد را به کار برانگیزاند. اکنون به بررسی بیشتر و شناخت این نیازها خواهیم پرداخت:

(۱) نیاز به قدرت: (محي الدين، ۱۳۷۴، ص ۵)

قدرت اجتماعی را چنین تعریف کرده است: «توانایی یا استعداد شخص در ایجاد تأثیرهای مورد نظر بر رفتار یا هیجان های شخص دیگر(به طور آگاهانه یا ناآگاهانه)». برخی از ویژگی های افرادی که دارای نیاز به قدرت بالا هستند، عبارت اند از: افرادی

که نیاز شدیدی به قدرت دارند تمایل به کار کردن عالی دارند، بیش از حد متوسط سر کار می‌مانند و گرایش به کار در مشاغل سرپرستی در آنان زیاد است. آنان تمایل دارند که افراد بسیار مستقلاً باشند این افراد مایلند در مورد عملکرد خود باز خورد واقعی و ملموس را در کوتاه مدت کسب کنند. با این حال همین خصوصیات در زمانی که مدیر باید دیگران را رهبری و اداره نماید، می‌تواند زیان‌آور باشد. (الوانی، ۱۳۸۰، ص ۱۰۴)

(۲) نیاز به وابستگی اجتماعی:

نیاز به پیوستگی، ایجاد رابطه با دیگران، پذیرش یا قبول، انگیزه‌ای کاملاً اجتماعی است و نشان‌دهنده تمایل و آرزو برای پذیرش اجتماعی است. در افرادی که این نیاز شدید باشد، رفتارها، حرکات، شیوه‌های فکری و نگرشی آنان چنان است که با مفاهیم «دولتی» یا «رقابت» هماهنگی و همخوانی دارد. چون این اشخاص به برقراری روابط گرم و صمیمانه با دیگران توجه خاصی نشان می‌دهند و همین احساس را در مقام سرپرستی نیز دارند و برای آنان روابط دوستانه با دیگران بیش از کیفیت تصمیم‌گیری اهمیت دارد (آراسته و همکاران ۱۳۸۸).

کسانی که انگیزه پیوند جویی در آنان قوی است ترجیح می‌دهند که با دوستان یا اشخاص هم خلق و خوی خود کار کنند. ولو اینکه این امر کمی هم به کارشان لطمه بزند. تمایل فرد به معاشرت محبت‌آمیز با دیگران اساس انگیزه پیوند جویی است (مسدد، ۱۳۷۳). کسی که تابع نیاز پیوند جویی است ممکن است چندان اشتیاقی به اتمام کار نداشته باشد. برای او آدم‌ها بیشتر از کار اهمیت دارند (محمی‌الدین، ۱۳۷۴، ص ۵۰). به خوبی به ارباب رجوع و مشتریان سرویس می‌دهند و ارتباط متقابل با آنها برقرار می‌کنند. البته مک‌کلند معتقد بود که نیاز بالا به ارتباط با دیگران منجر به لطمه زدن به بی‌طرفی و قابلیت تصمیم‌گیری مدیران می‌شود (چاپمن^{۳۱}، ۲۰۰۶).

(۳) نیاز به موفقیت:

نیاز به پیشرفت و موفقیت یکی از نخستین نیازهایی است که به تفصیل مورد مطالعه قرار گرفته است. «انگیزه پیشرفت نشان‌دهنده میل و علاقه فرد نسبت به انجام دادن یک کار، سر و سامان دادن یا سازمان دادن به محیط مادی و اجتماعی خود، فائق آمدن بر موانع، از دیگران سبقت جستن و رقابت کردن با آنها از طریق صرف کوشش زیاد برای انجام دادن بهتر کارهاست» (ساعتچی، ۱۳۸۵، ص ۲۰۴).

جالب توجه است که انگیزه پیشرفت و کامیابی همانند سایر نیازها در سالهای نخستین عمر آموخته می‌شوند و تا حدود زیادی تحت تأثیر حس استقلال و وابستگی است. حدود ده درصد از مردم نیاز به کسب موفقیت بالایی دارند. در مورد ویژگی‌های شخصیتی افرادی که پیشرفت‌گرا هستند در سالهای اخیر تحقیقات بسیاری صورت گرفته است که نتیجه این تلاش‌ها به صورت ذیل خلاصه شده است افرادی که انگیزه پیشرفت بالایی دارند، علاقمند به برتری، به خاطر برتری هستند و نه به خاطر پاداشی که به دنبال دارد. آنها روی یک تکلیف، به سبب پولی که به عنوان پاداش به دنبال دارد، کار نمی‌کنند. آنها نقشها را بر اساس فرصت‌هایی که برای برتری فراهم می‌کنند و نه به خاطر اعتبار آنها، ارزیابی می‌کنند. علاقه پیشرفت در آنها از کار کردن

با گروه متاثر نمی‌شود، بلکه از کار کردن برای خود اثر می‌گیرد. آنها ترجیح می‌دهند به جای دوستان خود متخصصان را برای دستیاری برگزینند (اوربن^{۳۲} و ویلسون^{۳۳}، ۲۰۰۷).

آنها تمایل به موفقیت‌هایی دارند که منجر شود، برای نتایج حاصل از تلاش خود مسئولیت شخصی بپذیرند. مایلند سرنوشت خود را خود کنترل کنند نه اینکه امور را به دست تقدیر، شانس و یا بخت و اقبال بگذارند. آنها دوست دارند که بر اساس ارزشیابی‌ها و تجربه‌های خود داورهای مستقلی داشته باشند، نه بر اساس عقاید دیگران. افراد پیشرفت‌گرا، اهداف خود را پس از ملاحظه احتمال موفقیت، از راه‌های گوناگون تعیین می‌کنند. اهداف آنها با ریسک‌پذیری متوسطی (حدود ۵۰٪ شانس موفقیت) انتخاب می‌شود. به گونه‌ای که کوشش‌های آنان محکوم به شکست نشود. (چاپمن، ۲۰۰۶).

نظریه الگوی گانیه و بریگز

الگوی گانیه و بریگز یکی از الگوهای سیستمی است که میتواند هم در سطح خرد و هم در سطح کلان به کار رود. در الگوی گانیه و بریگز اجزای تشکیل‌دهنده تمام آموزش‌ها در پنج دسته قابلیت‌های یادگیری تقسیم‌بندی می‌شوند و برای هر یک از قابلیت‌های پنجگانه، وجود دو دسته از شرایط درونی و بیرونی ضروری است. برای تحقق هر یک از قابلیت‌ها به تبع شرایط درونی و بیرونی، رویدادهای آموزشی را پیشنهاد میکنند که این رویدادهای آموزشی شامل نه مرحله است:

۱. جلب توجه
 ۲. مطلع ساختن فراگیر از هدف‌های آموزشی
 ۳. فراخوانی
 ۴. یادگیری‌های گذشته
 ۵. ارائه مواد آموزشی
 ۶. ارائه راهنمای یادگیری آزمون عملکرد
 ۷. ارائه بازخورد در ارتباط با صحت عملکرد
 ۸. ارزیابی عملکرد
 ۹. ترغیب و تسهیل یادآوری و انتقال یادگیری
- (ریتل جانسون^{۳۴}، ۲۰۱۷).

در خصوص رویدادهای نه‌گانه آموزشی میتوان گفت که برای اینکه موضوع آموزش و یادگیری در ذهن فراگیر ثبت شود، ابتدا باید توجه‌وی جلب شود و این امر میتواند از طریق جذابیت موضوع و ایجاد جذابیت و انگیزه برای آن تحقق یابد. در خصوص آگاهی از اهداف آموزشی باید گفت که فراگیران باید از بازده یادگیری آگاه باشند و این آگاهی سبب میشود که آنان بدانند در پایان دوره یادگیری از آنها چه انتظارهایی وجود دارد.

³² Urban, Jason

³³ Wilcox, Luck

³⁴ Rittle-Johnson

یادآوری آموخته‌های قبلی یا پیش‌نیازهای یادگیری به فراگیران جهت یادگیری مطالب جدید و ارتباط آنها به مطالب قبلی کمک زیادی میکند، ارائه مطالب محرک یادگیری با ارائه محرک اساسی به فراگیران تحقق می‌یابد محرکها در واقع مواد آموزشی مرتبط با موضوع درس نظیر عکس متن و غیره هستند که باید به طور واضح و شفاف ارائه شوند. منظور از تدارک شرایط برای راهنمایی این است، زمانی که اطلاعات جدید برای یادگیرندگان ارائه شد، باید به روشها مختلف و با استفاده از راهبردهای متفاوت متناسب با یادگیرندگان آنها را راهنمایی و هدایت کرد تا بتوانند موضوع را بهتر درک نمایند.

آزمودن عملکرد یعنی اینکه آموخته‌ها و مطالب یاد گرفته شده در فراگیران باید در فرایند آموزش و یادگیری مورد آزمون و ارزشیابی قرار بگیرد تا در صورت نقص و کاستی آنها تشخیص داده شوند و با استفاده از روشها و راهکارهای مناسب رفع شوند.

تدارک بازخورد به این مساله اشاره دارد که برای اینکه فراگیران از نحوه عملکرد خود آگاه شوند باید متناسب با آن بازخورد دریافت نمایند و در صورت داشتن عملکرد مناسب بازخوردهای مناسبی دریافت نمایند تا تقویت شوند. ارزشیابی عملکرد به این مطلب اشاره دارد که در پایان فرایند آموزش و یادگیری باید از میزان دستیابی فراگیران به اهداف آموزشی اطلاع کسب نماییم که این امر از طریق ارزشیابی یا ارزشیابی عملکرد پایانی محقق می‌شود.

در خصوص آخرین راهبرد یعنی افزایش نگهداری و انتقال دانش‌ها و مهارت‌ها باید گفت که بکارگیری مطالب مفاهیم و راهبردهای یاد گرفته شده در موقعیت‌های مشابه و جدید و استفاده از راهبردهای آموزشی شناختی و فراشناختی میتواند زمینه را برای افزایش نگهداری و انتقال دانش و مهارت فراهم آورد. (میروتسی^{۳۵}، ۲۰۱۷).

و این الگوها که میتواند نقش موثری در افزایش انگیزش تحصیلی داشته باشد. که به آن الگوی رویدادهای آموزشی (ساراسواتشی^{۳۶}، ۲۰۱۹) نیز میگویند که می‌تواند در سطح خرد و کلان طراحی آموزشی بکار رود. (برگر استیلیتا^{۳۷}، ۲۰۲۰).

بر اساس این الگو بازدهی یادگیری به پنج طبقه مهارت‌های ذهنی، راهبردهای شناختی، اطلاعات کلامی، مهارت‌های حرکتی و نگرش‌ها تقسیم میشوند، که برای تحقق آنها نیاز به مجموعه‌ای از نه رویداد آموزشی شامل: جلب توجه، آگاهی به فراگیران از اهداف آموزشی، یادآوری آموخته‌های قبلی، ارائه مطالب محرک یادگیری، تدارک شرایط برای راهنمایی، آزمودن عملکرد، تدارک بازخورد، ارزشیابی عملکرد و افزایش نگهداری و انتقال دانش‌ها و مهارت‌ها می‌باشد. (وو^{۳۸}، ۲۰۱۶).

در الگوی آموزشی گانه ابتدا انواع محتوای آموزشی اعم از مهارتهای ذهنی اطلاعات کلامی راهبردهای شناختی مهارتهای حرکتی و نگرشها تعیین و سپس ترتیب و توالی آنها با توجه به شرایط و امکانات مشخص می‌شود (رومرو گارسیا^{۳۹} و همکاران، ۲۰۱۸).

هدف اصلی تحقیق

بررسی تأثیر اشتغال دانشجویان بر نحوه عملکرد تحصیلی آنها.

³⁵ Merrotsy P

³⁶ Saraswathi G

³⁷ Berger-Estilita J

³⁸ Woo WH

³⁹ Romero-Garcia C

سؤال اصلی تحقیق

آیا اشتغال دانشجویان می‌تواند در نحوه عملکرد تحصیلی آنها تأثیر گذار باشد؟

فرضیه اصلی تحقیق

بنظر می‌رسد اشتغال دانشجویان می‌تواند بر عملکرد تحصیلی دانشجویان تأثیر گذار باشد.

۲- روش پژوهش

این پژوهش براساس ماهیت داده‌ها یک تحقیق کیفی، از نظر هدف تحقیق کاربردی و برحسب ابزار گردآوری داده‌ها یک تحقیق توصیفی می‌باشد. با توجه به اینکه تحقیق حاضر به روش توصیفی تحلیل انجام شده است و بر پایه مطالعات کتابخانه‌ای و اسنادی استوار است، لذا از ابزار فیش برداری اسناد معتبر، برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز بخش ادبیات تحقیق استفاده شده است. در روش کتابخانه‌ای با مراجعه به کتب و مقالات فارسی و لاتین، بخشی از اطلاعات لازم جمع‌آوری گردیده و به علاوه از اینترنت به عنوان منبع اطلاعات روز علمی استفاده به عمل آمده و مقالات معتبر پژوهشی نیز مورد استفاده قرار گرفته‌اند. برای پاسخگویی به سؤال پژوهش نیز از روش پدیدار نگاری استفاده شده است. روش پدیدار نگاری را می‌توان برای پژوهش درباره هر جنبه از واقعیت طبیعی یا اجتماعی که افراد درباره آن برداشتی به دست آورده‌اند مورد استفاده قرار داد.

جامعه آماری تحقیق حاضر نیز، شامل دانشجویان شهر مشهد می‌باشد. مشارکت‌کننده‌های این پژوهش ۵ نفر از دانشجویان ترم ۴ رشته مشاوره، دانشگاه بین‌المللی امام رضا علیه السلام می‌باشند که انتخاب شده‌اند. محقق در تحقیق حاضر از نمونه گیری هدفمند استفاده نموده است. در نمونه‌گیری هدفمند، بخشی از جامعه، بر اساس قضاوت و نظر کارشناسی خود پژوهنده و یا تأیید افراد صائب، نمونه انتخاب می‌شود. این نمونه به گونه‌ای انتخاب شده است که تا حد امکان ویژگی‌های جامعه واقعی را داشته باشد. در این پژوهش روش و ابزار گردآوری اطلاعات از طریق مصاحبه نیمه ساختار یافته می‌باشد، داده‌ها از طریق روش مقایسه‌ای موازی مورد تحلیل قرار گرفته و نتایج بدست آمده از مصاحبه، جمع‌آوری، ثبت و به روش تفسیری از طریق تدوین جدول راهنما و استخراج نکات کلیدی، کدگذاری باز، کد مولفه و در قالب مضامین عمده دسته‌بندی گردیده‌اند.

تعاریف مفاهیم تحقیق

تعاریف نظری تحقیق

عملکرد تحصیلی: عملکرد تحصیلی مجموعه رفتارهای تحصیلی است که در دو بعد پیشرفت تحصیلی و پسرفت تحصیلی در زمینه کسب معلومات نشان داده می‌شود. (افشین، رویا، ۱۳۹۷)

اشتغال: اشتغال عبارت است از به کارگیری منطقی نیروهای متخصص و کارآمد در مشاغل مختلف و تطبیق آنها با پست‌های تخصصی به نحوی که نیل به اهداف سازمانی را برای ما امکان‌پذیر می‌سازد. باتمانی، (حاج حسنی ۱۳۹۴)

تعاریف عملیاتی تحقیق

اشتغال: منظور از اشتغال دانشجویان در تحقیق حاضر پاسخ‌هایی است که مصاحبه‌شوندگان به سوالات مصاحبه‌نیمه ساختار می‌دهند.

عملکرد تحصیلی: منظور از عملکرد تحصیلی دانشجویان در تحقیق حاضر پاسخ‌هایی است که مصاحبه‌شوندگان به سوالات مصاحبه‌نیمه ساختار می‌دهند.

یافته‌ها

سوالات	پاسخ‌ها	کد باز	مولفه‌ها	ابعاد (متغیر)
۱. آیا تحصیلات تکمیلی تأثیر گذاری خاصی بر روی شغل و حرفه شما داشته است؟	بله تأثیر گذار بود آن طور که من در بخشی از حرفه ام نیاز بود که سفر های بیرون از شهر بروم اما به خاطر تحصیلم نمی‌توانستم بروم	تحصیلات تکمیلی باعث ایجاد اختلال در امر اشتغال می‌شود.	عدم همپایی	عملکرد تحصیلی
	بله وقت گیر بوده است اگر می‌خواستم تمرکز بر کار داشته باشم	اثر گذاری از باب کمبود زمانی	متغیر زمان	
	تحصیلات بنده با وجود ناقص بودن و اینکه با این وجود که رشته بنده مشاوره بوده باعث شده تا قبولی بنده برای شغل جنبه مثبت بهتری پیدا کند ، اما تأثیر خیلی کمی در این مورد وجود داشته	اثرگذاری اندک ضمن عدم اتمام تحصیل	تأثیر گذاری کم	
	قاعدتا بله تحصیلات تکمیلی اثر گذاری خودشو داره تقریباً اثرگذاری چهل درصدی ولی اگه کار فرد به طوری باشه که ساعت	اثر گذاری در زمانی که فرد کار آزاد دارد و زمانی که کار کارمندی با ساعت کار مشخص دارد متفاوت است	اشتغال پاره وقت و تمام وقت	

			کاریش دست خودش باشه این اثر گذاری کمتر است	
	آسیب رسانی دوجانبه	این همزمانی موجب لطمه به هر دو مولفه شده	طبیعتاً همزمانی کار و درس باعث پر شدن زمان هام میشه و به همین دلیل دیگه وقت زیادی برای درس خوندن نمی مونه و برای کار هم انرژی کافی رو نداری چون سر کلاس بودی همش.	
اشتغال	کاهش تفریحات	اثر گذاری همزمان کار و درس بر اوقات فراغت و استراحت	بله تاثیر گذار بود و بیشتر باعث خستگی من میشد و من نمی‌توانستم وقت زیادی را برای بیرون یا تفریح بگذارم اگر هم می‌گذاشتم از فرط خستگی دوست داشتم زودتر بروم به منزل و استراحت کنم	۲. آیا اشتغال همزمان با تحصیل بر جنبه های دیگر زندگی شما (نظیر ارتباطات و سلامتی و تفریحات و ...) تاثیر گذار بوده ؟ به چه صورت ؟
	مهارت های زندگی	عدم اثر گذاری به دلیل برخورداری از مهارت مدیریت زمان	زیاد نه چون که تو تنظیم کردن تایم هام خوبم	
	تاثیر گذاری مثبت و رضایتمندی	تاثیر گذاری منفی بر تفریحات و تأثیر گذاری مثبت بر ارتباطات	بله ، اما کم برای مثال در بحث تفریحات باعث شده که کمتر بشه ، اما در ارتباطات بنده هیچ تأثیر منفی نداشته ، بلکه باعث کمک در روند کاری بنده هم شده . اما این شلوغی کار برای من	

			رضایت بخش بوده ، چون که محیط پویا و رضایت بخشی هست . اما شغل سال قبل من با وجود کم بودن و مناسب بودن ساعت کاری اما به هیچ عنوان رضایت نداشتم و باعث مشکلات عصبی و مصرف قرص های آرامبخش شد .	
	امور مالی و شبکه‌های ارتباطی	به همراه داشتن تاثیرات مثبتی نظیر کاهش مشکلات مالی و گستردگی ارتباطات	تاثیر گذار بوده اما تاثیر گذاری مثبت یعنی همزمانی کار و درس دارای اثرات مثبتی است ،مثلا باعث کاهش دغدغه مالی می شود و یا باعث گسترش ارتباطات می شود	
	اثر گذاری همه جانبه	تاثیر گذاری بر روی تمامی جوانب زندگی	قطعا تأثیر میزازه هم بر ارتباط هم سلامتی هم تفریح بر همش مثلا قبلا هفته ای یکبار با خانواده بیرون می رفتیم ولی الان بخاطر همزمانی کار و درس کمتر شده	
اشتغال	آشنایی با اداب اجتماعی	از جمله آورده ها می توان به بهبود تعاملات اجتماعی و ارتباطات اشاره کرد.	من چون مدت زیادی نبود که در آن شغل وارد شدم بیشتر جنبه آشنایی با افراد را برایم داشت و شناخت شخصیت ها و...	۳. آیا اشتغال بجز درآمد مالی برای شما مزیت و آورده ای داشته است ؟ بیان کنید .

	بدست آوردن تجربیاتی در حوزه مالی و ارتباطی	بله باعث کسب تجربه در زمینه‌های مختلف شده است مانند خرید و فروش ارتباط با دیگران و...	
	دایره ارتباطاتی گسترده و امکانات رفاهی	مزیت‌هایی مثل امکانات و ارتباطات گسترده و حل مسائل شخصی را برایم به همراه داشته	بله باعث شناخت افراد مختلف در حوزه‌های مختلف و کمک به من برای زودتر حل شدن مشکلات شده، و البته بحث مالی باعث آرامش در لحاظ خرید در مسایل مختلف شده و باعث شده تا امکانات بهتری در اختیار داشته باشم با وجود درآمد
	برونگرایی بیشتر	کار و اشتغال باعث گسترش ارتباطات من شده است	بله، بنظر من این موضوع به شغل فرد هم نیز بستگی دارد. مثلا باعث شده جنبه‌ی درون‌گرایی در من کمتر شود به واسطه‌ی ارتباطات کاریو همین باعث بهبود روابطم شده
	آرامش و سکون روانی	کار موجب آرامش روح و روان بنده است	بجز درآمد مالی برایم آرامش روحی هم داره اینکه دیگه توی خونه بیکار نیستم و موجب فشار مضاعف روی خانواده نیستم باعث ایجاد این آرامش روحی میشه

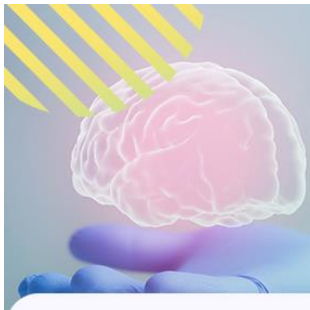
عملکرد تحصیلی	اثرگذاری و اثرپذیری	وجود رابطه ای منفی بین این دو مولفه به طوری که با کاسته شدن هر کدام، دیگری تقویت می شود.	بله قطعاً رابطه ای وجود داشت چون آن تایمی که من در دانشگاه گذراندم را می‌توانستم سرکار باشم و درآمد بیشتری کسب کنم یا برعکس می‌توانستم بیشتر و بهتر به درسم برسم	۴. آیا بین میزان ساعات کاری شما با میزان فعالیت تحصیلی شما رابطه ای وجود دارد؟ این رابطه را شرح دهید .
	مدیریت زمان با الویت تحصیلات	برقراری تعادل و مدیریت زمان	بین تایم هام تعادل ایجاد میکنم و هرجا نیاز باشه برای درس از کار میزنم	
	تنیدگی کمتر با مسائل تحصیلی	این همزمانی باعث پیگیری کمتر امور درسی شده است	بله، به طور مثال باعث کمتر شدن میزان مطالعه و کمتر شدن ارتباط با افراد غیر شغلی، باعث تنظیم خواب و کمتر شدن وعده های غذایی و غیره شد، اما باعث شد به طور کلی کمتر پیگیر مسایل دانشگاهی میشدم .	
	استراتژی در برنامه ریزی	برقراری رابطه تعادلی بین کار و درس به طوری که به هر دو حداقل آسیب وارد شود	بله، تمام شاغلین محصل باید این رابطه را شکل دهند مثلاً در هنگام انتخاب واحد به شیوه ای برنامه ریزی کند که به فکر اشتغالش هم باشد اگر این رابطه را فرد نسازد یا کارش ضربه می بیند یا درسش	

	کاهش مدت امور تحصیلی	کاستن از مدت زمان مطالعه درسی	اره طبیعتاً مثلا زمانی که هشت ساعت میرم سر کار وقت کمتری برای درس میزارم و شاید اون نمره ای رو که باید رو نگیرم.	
اشتغال	اثر گذاری منفی	باعث آسیب رسانی و پسرفت تحصیلی من شده است.	موجب پسرفت تحصیلی می‌شد آنگونه که من زمانی را که باید صرف درس یا یک تکلیف می‌کردم که باید آن را انجام می‌دادم صرف کار و شغل میشد و نمی‌توانستم روی درس تمرکز بیشتری داشته باشم...	۵. به طور کلی کار و اشتغال موجب پیشرفت تحصیلی یا پسرفت تحصیلی شما شده است؟ به چه صورت ؟
	عدم تایید اثر گذاری و اثر پذیری	فاقد اثر گذاری و اثر پذیری این دو مولفه از یکدیگر به طوری که شواهد این موضوع را نشان میدهد	نه تاثیر مثبت گزاشته است نه تاثیر منفی چون شغلم مربوط به رشته ام نیست که باعث پیشرفت تحصیلی ام شود نه اونقدری برای کار وقت میزارم که باعث پسرفت تحصیلی ام شود	
	تأثیر گذاری منفی	باعث پسرفت تحصیلی اندکی شده که سعی در بهبود این روند با برنامه ریزی دارم	باعث وجود نوسان زیادی نشده ولی کمی تاثیر منفی داشته اما طوری نبوده که شرایط برای من حاد شده باشد، اما باعث تمرکز کمتر بنده در کلاس شده . ولی این	

			موضوع رو با روزی ۲۰ دقیقه مطالعه از الان قصد دارم تا این ضعف را پوشش بدم
	برنامه ریزی درست	به درس آسیب وارد می شود و با برنامه ریزی می شود این آسیب را به حداقل رساند	نمیشه گفت پسرقت تحصیلی ولی بله به درس لطمه وارد می شود و این موضوع زمانی خیلی آشکار میشه که من معدل خودمو مقایسه میکنم با زمانی که مشغول به کار نبودم به هر حال با بهترین برنامه ریزی هم به درس آسیب وارد میشه منتها میزان این آسیب با توجه به قدرت برنامه ریزی فرد متفاوت است
	باعث پسرقت تحصیلی	موجب پسرقت تحصیلی و پسرقت شخصی شده است	کارم موجب پسرقت تحصیلی نشده ولی میشه گفت باعث پسرقت خودم شده ولی این امکان هست که باعث پسرقت تحصیلیم شده باشه

۳- نتایج و بحث

هدف از پژوهش فوق ، بررسی تاثیر اشتغال بر عملکرد تحصیلی دانشجویان بود. در این بخش سوالات زیر از مصاحبه شونده‌گان
پرسیده شد و پاسخ های آنان به طور خلاصه و مفید در ادامه شرح داده شد.

۱. آیا تحصیلات تکمیلی تأثیر گذاری خاصی بر روی شغل و حرفه شما داشته است؟

نتایج بیانگر این است که تحصیلات تکمیلی منجر به ایجاد اختلال در امر اشتغال می شود، ضمن اینکه عکس این رابطه نیز صادق است، به عبارتی این همزمانی موجب لطمه به هر دو مولفه ی تحصیل و اشتغال می شود. البته که میزان این آسیب بسته به نوع اشتغال اعم از پاره وقت و تمام وقت دارد.

۲. آیا اشتغال همزمان با تحصیل بر جنبه های دیگر زندگی شما تأثیر گذار بوده است؟

همزمانی این دو مولفه باعث تأثیر گذاری به طور مشهود و معلوم بر جنبه های دیگر زندگی می شود، که به شرح زیر است:

* بهبود و گسترده‌گی ارتباطات و روابط اجتماعی * کاهش اوقات فراغت و تفریحات

* بهبود مسائل حوزه مالی و اقتصادی * افزایش میزان خستگی ضمن کاهش اوقات استراحت

لازم به ذکر است که می توان آسیب های ذکر شده را با مهارت هایی نظیر مدیریت زمان و برنامه ریزی به حداقل رساند.

۳. آیا اشتغال بجز درآمد مالی برای شما مزیت و آورده ای داشته است ؟

از جمله آورده ها و دستاوردهای اشتغال دانشجویان می توان به موارد زیر اشاره کرد:

* بهبود تعاملات اجتماعی و ارتباطات * کسب تجربیاتی در حوزه مسائل مالی و اقتصادی

* رسیدن به آرامش و سکون روانی

۴. آیا بین میزان ساعات کاری شما با میزان فعالیت تحصیلی شما رابطه ای وجود دارد؟

نتایج نشان دهنده وجود رابطه معکوس بین دو مولفه ساعات کاری و فعالیت تحصیلی است به طوری که با کاسته شدن هر کدام، دیگری تقویت می شود. که به طور معمول، بیشترین آسیب به حوزه فعالیت های تحصیلی وارد می شود، بدلیل خاصیت انعطاف پذیری بیشتر شرایط تحصیل نسبت به شرایط اشتغال.

۵. به طور کلی کار و اشتغال موجب پیشرفت تحصیلی یا پسرفت تحصیلی شما شده است؟

ضمن بیان این نکته که غالباً شرایط تحصیلات تکمیلی انعطاف پذیرتر و منعطف تر از شرایط کاری و شغلی فرد است، همین امر باعث آسیب رسانی بیشتر به تحصیلات فرد می شود و غالباً موجب پسرفت تحصیلی می شود، هرچند محصلان با برنامه ریزی سعی در به حداقل رساندن این پسرفت و آسیب داشته اند.

پیشنهادهات

پیشنهادهات کاربردی

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی؛ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ وزارت آموزش و پرورش؛ مراکز مشاوره شغلی و مراکز مشاوره تحصیلی، اهم از دولتی و بخش خصوص می توانند در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها برای محصلین، از نتایج این تحقیقات استفاده کنند.

پیشنهادهای پژوهشی

در این پژوهش جهت گردآوری داده‌ها از مصاحبه نیمه ساختار یافته استفاده شد، لذا پیشنهاد می‌گردد که از پرسشنامه‌های ساختار یافته در این زمینه استفاده شود و نتایج پژوهش‌ها با هم مقایسه شوند تا تعمیم‌پذیری نتایج بهتر آشکار شود.

در این مطالعه به علت دسترسی آسان‌تر، تنها یک جنس در پژوهش شرکت کردند، توصیه می‌شود در پژوهش‌های بعدی، متغیرهای این پژوهش بر روی زنان نیز مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد.

پیشنهاد می‌شود که مطالعات مشابهی در جمعیت‌های دیگر از جمله گروه‌های تحصیلی خاص نیز صورت گیرد تا نقش و اهمیت این متغیرها در سایر گروه‌ها آشکار شود.

پیشنهاد می‌شود که سایر متغیرهایی که در این پژوهش کنترل نشده (رسته شغلی، سن، محل تحصیل و ...) در پژوهش‌های بعدی کنترل شود.

منابع

- آراسته، حمیدرضا، علیمردانی، اکرم، محبی، علی، احتشامی، علی، و محمدی مقدم، یوسف. (۱۳۸۸). عوامل موثر بر انگیزه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم انتظامی و رابطه آن با عملکرد آن‌ها بر اساس نظریه مک کلند. پژوهش‌های مدیریت انتظامی (مطالعات مدیریت انتظامی)، ۴(۱)، ۳۱-۵۰. [SID. https://sid.ir/paper/135328/fa](https://sid.ir/paper/135328/fa)
- اسودی، سمیه و اکبری، حمزه و صفری، مریم، ۱۳۹۵، مقایسه بهزیستی روانشناختی دانشجویان شاغل و غیر شاغل استان گلستان، اولین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی و مطالعات اجتماعی ایران، قم، <https://civilica.com/doc/499034>
- افروز، هما و سعیدی، رسول، ۱۳۹۴، بررسی میزان افسردگی، اضطراب و پیشرفت تحصیلی دانشجویان شاغل و غیر شاغل دانشگاه پیام نور مرکز میاندوآب، اولین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، اقتصاد، حسابداری و علوم تربیتی، ساری، <https://civilica.com/doc/445768>
- افشین، جواد، و افراسیابی، رویا. (۱۳۹۷). مروری بر تاثیر فرسودگی تحصیلی و اشتیاق بر عملکرد تحصیلی. کنفرانس ملی اندیشه‌های نوین و خلاق در مدیریت، حسابداری، مطالعات حقوقی و اجتماعی. [SID. https://sid.ir/paper/898378/fa](https://sid.ir/paper/898378/fa)
- الوانی، سیدمهدی (۱۳۸۰). مدیریت عمومی، تهران: نشر نی.

باتمانی، فردین، و حاج حسنی، ساناز. (۱۳۹۴). اقتصاد مقاومتی و تولید و اشتغال ملی. همایش ملی اقتصاد مقاومتی چالشها،

واقعیتها، راهکارها. SID. <https://sid.ir/paper/867103/fa>

بیان فر، فاطمه و پلاور، فاطمه، ۱۳۹۸، مقایسه انگیزه تحصیلی، اهمال کاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی در دانشجویان شاغل و غیر شاغل تحصیلی تکمیلی (مطالعه موردی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار)، سومین کنفرانس دانش و فناوری روانشناسی، علوم تربیتی و جامعه شناسی ایران، تهران <https://civilica.com/doc/929657>

بیانی، علی اصغر، ۱۳۹۶، امید کار، انگیزش تحصیلی و پیشرفت تحصیلی: واریسی یک مدل علی در دانشجویان غیر

شاغل، <https://civilica.com/doc/1852189>

جلالیان، محمدباقر و سیدین، سیدسلیمان، ۱۳۹۳، بررسی میزان افسردگی، اضطراب و پیشرفت تحصیلی دانشجویان شاغل و

غیر شاغل دانشگاه پیام نور مرکز قوچان، کنفرانس بین‌المللی حسابداری و

مدیریت، تهران، <https://civilica.com/doc/392346>

حاجی جعفری، یاسمن و نصر، عاطفه و اسماعیلی، لاله، ۱۳۹۸، مقایسه بهزیستی روانشناختی و کفایت اجتماعی دانشجویان

شاغل و غیر شاغل، دومین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی و علوم

انسانی، <https://civilica.com/doc/897572>

خالق خواه، علی، و نجفی، حبیب. (۱۳۹۷). بررسی تأثیر فاکتورهای (سن، جنسیت، نوع دانشگاه، وضعیت اشتغال) بر کاهش

انگیزه تحصیلی دانشجویان با رویکرد مدل چند سطحی. مشاوره شغلی و سازمانی، ۱۰ (۳۵)، ۸۱-۹۶

<https://sid.ir/paper/149574/fa>

خبرگزاری دانشجویان ایران ایسنا، ۱۴۰۱۰۷۰۳۰، کد خبر: ۱۴۰۱۰۷۳۰۱۶۳۷۰، isna.ir/xdMsG7

دسترنج، منصوره. (۱۳۹۲). بررسی تأثیر اشتغال دانشجویان بر موفقیت تحصیلی آنان. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۷ (۲۲)،

۱۴۵-۱۵۹.

زندى پور طييه (۱۳۹۲). نظريه هاو روش ها و فنون مشاوره شغلى . تهران :نشر دانژه

ساعتچی، محمود. (۱۳۸۵). روانشناسی کار، تهران: ویرایش

شکوری، سیما و شکوری، بیتا، ۱۳۹۴، بررسی میزان فشار روانی بین دانشجویان شاغل و غیر شاغل زن دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکز، دومین کنفرانس ملی روانشناسی و علوم

تربیتی، شادگان، <https://civilica.com/doc/463239>

صفرعلیزاده، حکیمه، ۱۳۹۵، بررسی کمال‌گرایی مثبت و منفی و خودکارآمدی عمومی در دانشجویان بیکار و شاغل، چهارمین

همایش علمی پژوهشی علوم تربیتی و روانشناسی، آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی ایران،

تهران، <https://civilica.com/doc/565552>

فرهادی، یحیی و مشایی جعفرآباد، پوریا و حجتی نیکو، وحید، ۱۴۰۱، تاثیر وضعیت اشتغال بر افت تحصیلی دانشجویان، دهمین

کنفرانس بین‌المللی نقد و واکاوی مدیریت در هزاره سوم، تهران، <https://civilica.com/doc/1644813>

کوگانی، نیلوفر و بابایی، فریبا و سرهنگی، نوشین و پاپی، شهین، ۱۳۹۴، شناسایی تفاوت بین عملکرد تحصیلی دانشجویان

شاغل و غیرشاغل، ششمین کنفرانس بین‌المللی اقتصاد، مدیریت و علوم

مهندسی <https://civilica.com/doc/480695>

محمدیان، زهرا و فلاح، صدیقه، ۱۳۹۳، رابطه‌ی پیشرفت تحصیلی با وضعیت اشتغال دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده

مدیریت و حسابداری دانشگاه شهید بهشتی، کنفرانس بین‌المللی اقتصاد، حسابداری، مدیریت و علوم

اجتماعی <https://civilica.com/doc/367624>

محمی الدین بناب، مهدی (۱۳۷۴). روانشناسی انگیزه و هیجان، تهران: دانا

مسدد، سیدعلی اصغر (۱۳۷۳). انگیزه در آموزش و پرورش، شیراز: دانشگاه شیراز.

نامدار، کیوان. (۱۳۸۳)، بررسی مقایسه عزت نفس و انگیزه پیشرفت تحصیلی و رابطه آن با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان

مبتلا به آسیب‌بینایی و شنوایی، استان همدان، پایان کارشناسی ارشد.

Astin, A. W. (1993). An empirical typology of college students, *Journal of College*

Student's Development, 4 (2), 34-40.

Berger-Estilita J, Greif R. (2020). Using Gagné's "instructional design" to teach clinically

applicable knowledge in small groups. *Trends in Anaesthesia and Critical Care*, 35: 11-15

Béduwé, C., & Giret, J. F. (2021). Student employment in France: Hindrance rather than help

for higher educational success? *Journal of Education and Work*, 34(1), 95–109.

<https://doi.org/10.1080/13639080.2021.1875127>

Callender, C. (2008). The impact of term-time employment on higher education students ' ,

academic attainment and achievement. *Journal of Education Policy*, 23(4), 359–377.

<https://doi.org/10.1080/02680930801924490>

- Carney, C., McNeish, S., & McColl, J. (2005). The impact of part time employment on students' health and academic performance: a Scottish perspective. *Journal of Further and Higher Education*, 29(4), 307–319.
<https://doi.org/10.1080/03098770500353300>
- Chapman, A. (2006). David McClelland Achievement Motivation Need Theory. Dps Associates, Inc
- Curtis, S., & Shani, N. (2002). The Effect of Taking Paid Employment During Term-time on Students' Academic Studies. *Journal of Further and Higher Education*, 26(2), 129–138. <https://doi.org/10.1080/03098770220129406>.
- Denise Jackson(2024)The relationship between student employment, employability-building activities and graduate outcomes *Journal of Further and Higher Education* 48 (1), 14-30, 2024
- Feldman DB, Kubot M. Hope, self-efficacy, optimism , and academic achievement: Distinguishing constructs and levels of specificity in predicting college grade – point average. *Learning and Individual Differences* . 2015; 37: 210-216.
- Green, G., & Jaquess, S. N. (1987). The Effect of Part-Time Employment on Academic Achievement. *The Journal of Educational Research*, 80(6), 325–329.
<https://doi.org/10.1080/00220671.1987.10885777>
- Henderson-King, D., & Smith, M. N. (2006). Meanings of education for university students: Academic motivation and personal values as predictors. *Social Psychology of Education*, 9(2), 195-221.
- Hipólito Simón, José Manuel Casado Díaz, Juan Luis Castejón Costa(2017)Analysis of university student employment and its impact on academic performance. *.Electronic Journal of Research in Educational Psychology* 15 (2), 281-306, 2017
- Hovdhaugen, E. (2013). Working while studying: the impact of term-time employment on

dropout rates. *Journal of Education and Work*, 28(6), 631–651.
<https://doi.org/10.1080/13639080.2013.869311>

Jafari L, Hejazi M, Sibhi A. Investigating the relationship between academic resilience with students ' academic performance and mediating academic meaning. *Journal of School Psychology*, 2020; 9 : (۳) 35-49

KulophasD, Ruengtrakul A, Wonggwanich S. The relationships among authentic leadership, teachers ' work engagement, academic optimism and school size as moderator: A conceptual model. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2015; 191: 2554-2558.

Logan, J., Hughes, T., & Logan, B. (2016). Overworked? An Observation of the Relationship Between Student Employment and Academic Performance. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 18(3), 250-262.
<https://doi.org/10.1177/1521025115622777>

Merrotsy P. (2017). Gagne's differentiated model of giftedness and talent in Australian education. *Australasian Journal of Gifted Education*, 26(2): 29-42

Peng, Y., Lv, S.B., Low, S.R. et al. The impact of employment stress on college students: psychological well-being during COVID-19 pandemic in China. *Curr Psychol* 43, 18647–18658 (2024). <https://doi.org/10.1007/s12144-023-04785-w>

Remenick, L., & Bergman, M. (2020). Support for Working Students: Considerations for Higher Education Institutions. *The Journal of Continuing Higher Education*, 69(1), 34–45. <https://doi.org/10.1080/07377363.2020.1777381>

Rittle-Johnson B, Loehr AM, Durkin K. Promoting self – explanation to improve mathematics learning: A meta-analysis and instructional design principles. *ZDM*. 2017; 49(4): 599-611

Robotham, D. (2012), "Student part-time employment: characteristics and consequences ,"

Education + Training, Vol. 54 No. 1, pp. 65-75.

<https://doi.org/10.1108/00400911211198904>

Romero-Garcia C, Buzon-Garcia O, Touron J. (2018). The flipped learning model in online education for secondary teachers. *Journal of Technology and Science Education*, 9(2): 109-121.

Ryan, M., Barns, A., & McAuliffe, D. (2011). Part-time Employment and Effects on Australian Social Work Students: A Report on a National Study. *Australian Social Work*, 64(3), 313–329. <https://doi.org/10.1080/0312407X.2010.538420>

Saraswathi G, Stanly SL. (2019). Gagne's model of instructional design on digital courseware. *International Journal of Advanced Science and Technology*, 28(19): 1177- 1180.

Summer, R., McCoy, M., Trujillo, I., & Rodriguez, E. (2023). Support for Working Students : Understanding the Impacts of Employment on Students' Lives. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/15210251221149209>

Thies, T. International students in higher education: the effect of student employment on academic performance and study progress. *High Educ* 86, 933–951 (2023). <https://doi.org/10.1007/s10734-022-00950-5>

Urban, Jason and Wilsox, Luck (2007). Effects of Needs for Achievement and Feedback on Job Satisfaction. Valparaiso University. in http://www.accel-team.com/human_relations/hrels_06_McCliland.html (accessed 30/07/2009)

Wang, H., Kong, M., Shan, W., & Vong, S. K. (2010). The effects of doing part-time jobs on college student academic performance and social life in a Chinese society. *Journal of Education and Work*, 23(1), 79–94. <https://doi.org/10.1080/13639080903418402>

Wenz, M., & Yu, W. (2010). Term-Time Employment and the Academic Performance of Undergraduates. *Journal of Education Finance* 35(4), 358-373. <https://dx.doi.org/10.1353/jef.0.0023>

Weiner, E. (1999). The meaning of education for university students with a psychiatric disability: a grounded theory analysis. *Psychiatric Rehabilitation Journal*, 22, 403-409.

- Woo WH. (2016). Using Gagne's instructional model in phlebotomy education. *Advances in Medical Education and Practice*, 7: 511-516.
- Yanbarisova, D. M. (2015). The Effects of Student Employment on Academic Performance in Tatarstan Higher Education Institutions. *Russian Education & Society*, 57(6), 459–482. <https://doi.org/10.1080/10609393.2015.1096138>